

Megtörtént családregény

KÖNYVKRITIKA - LXVII. évfolyam, 29. szám, 2023. július 21.

► *Levelek a Kner család életéből, 1938–1949. Válogatta, az utószót és a jegyzeteket írta Erdész Ádám. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2023, 725 oldal, 7999 Ft*

A levelek alapján kibontakozó családregény csúcspontja Imre fia, Mihály levele, melyet 1945. december 5-én a család Gyomán maradt jó barátjának, az innovatív kisgazda-politikusként ismert Rácz Lajosnak írt. A levél írója bejelenti, hogy az 1944-ben történtek után nem kíván tovább élni. Mint írja, „ha valaki, akkor én igyekeztem beleilleszkedni a magyarságba és igyekeztem magamnak is úgy feltüntetni a dolgot, hogy ami történt nem a magyarság bűne volt. Azonban úgy látszik, az én esetemben nem válik be az, hogy az idő mindent meggyógyít. Minél messzebb kerülök időben ezektől a dolgoktól, csak annál tisztábban látom át, hogy milyen tudatos aljassággal és előre megfontolt szándékkal történt minden”. Az egykori Kner-villában berendezett múzeum vitrinében ma is olvasható levél minden sora vádirat az emberi aljasság és gonoszság ellen. Mihály szerint „az emberiség olyan lejtőre jutott, amelyből talán már nincsen visszaút”.